

KEMENES VIDÉK

KÖZERDEKÜ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Előfizetés

Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. —
Fél évre . . . . . | Egyes száma ára . . . 20
Szertartással értekezhetni: kedd, szombat és csütörtökön.

Felelős szerkesztő.

Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakonyi Imre

Celldömök, Dömök útca, Gombás ház — Ide
szendők a lap szellemi és anyagi részét illető
küldemények.

Harc a munkanélküliség ellen.

A modern kor egyik nyavalyája köté sorolható a munkanélküliség, a melylyel kivált képpen nálunk nem tudnak sikeresen megküzdeni, pedig lehetne.

Hiába hangogatjuk azt, hogy Magyarországon lenne elegendő munka, mely minden komolyan dolgozni akaró embernek kenyeret juttatna. Fajdalom ez nem felel meg a valóságnak.

Eltekintve az ipari munkások óriási számától, kiknek java részük ugyan kap itten munkát, csak hogy vagy nem elegendő nekik a munkabér és ennek emelését sztrájkokkal szokták — ha tudják — kivívni, vagy tényleg nem jutnak munkához idehaza, hát egészen más foglalkozás után neznék, vagy idegenben próbálnak szerencsét.

Egészen másképpen áll azonban a mezőgazdasági illetve földmives munkásoknál, a kiknek tekintélyes számuk nem jut tisztességes munkához, bár mindenképpen dolgozni szeretnének, munkakezdezők, józanok, izmos két karjuk van, de a télenségek, a kemény idegszálak, a sziklaszilárd izmok és bármennyire is ragaszkodnak az anyai földhöz, bár hogy is szeretnének itthon munkálkodni, nem tudnak mert nincs munkájuk.

Ezekből kérülnek ki a kivándorlók legnagyobb hányada, a mezőgazdasági munkások hagyják el százával és ezré-

vel a hazai földet, mert hát koldulni nem akarnak önérezetük nem engedi az alamizna kérést, tehát fölcihelődnek egy egész családok, falvak meunne Amerikába. A kivándorlás oly mértékűt ölt, annyira beleveszi magát a köztudatba, hogy még azok is itt hagyják a hazai földet, kiknek pedig van itthon valamelyes kenyerkeresetük.

Igy aztán nem csudálható, ha a földet sok helyütt parlagon miveletlenül beveré-znek, melyek pedig dus gyümölcsöket nyújtanának. Olyankor kezdünk el rimankodni hogy volna munka elegendő, csak hogy nincs hozzá munkás.

A baj gyökere abban van, hogy fellette lanyhan, hányiveti módon kezeljük azt a nagybeestű és fontos sociális kérdést. Nem tudunk rendszert teremteni. Hozunk olyan törvényeket, mely valóban megvédené a magyarokat minden ellenséges áramlattól. Igen, volna elegendő munka idehaza, de megengedjük azt, hogy idegen munkások ezrével dolgozhassanak Magyarországon idegen munka felügyelők pasászkodjanak nálunk, míg hooftársaink kiszorulnak, mellőzésben részesülnek.

Pedig számos állami munka van folyamatban és lesz is rövidesen a mi ezer meg ezer embernek ad és nyújt majd kenyeret. de tekintettel kell lenni elsősorban és mindenekfelett a munkások honosságára. Ha már magyar munkás nem akad, ide csak ebben az esetben kerülhet sor a külföldre addig semmi kö-

rülmények között nem. E melleti gondoskodni kell tisztesség munkabérekéről, a mi könnyen megtehető, ha másoldalon megannyi valóban felesleges kiadásokat korlátozunk. Így aztán elejét vehetjük a nagyarányú és egyre fokozódó kivándorlásnak, véreinket idehaza tartjuk, a nyomorúságos viszonyokat szanaljuk, mindegyesébb lesz a koldus — kenyeren élők száma és az ország tetemesen fellendül az áldásos munka nyomán mert az itthon maradt polgárok, kik tisztességes munkával keresik meg a kenyerüket, mindegyike külön közremunkálást fog hazánk virágzóvá tételén, Magyarország feloldósának haladásának névtelen, de hasznos munkásai leszenek.

Az államnak tehát szerető gondnal kell felkarolni a munkanélküliség becses és értékes ügyét és adni kell ott, a hol másképp nem lehet, de ha ad is a kormányzat akkor is megazolgalni munkáért fogja adni.

— Számosított sörözők. A tüdővész és egyéb ragályos betegségek tovaaterjedésének megállítására a belügyminiszter a Vármegye törvényhatóságához rendeletet intézett, melyben többek közt külföldi mintára elrendeeli, hogy a kocsmákban és vendéglőkben a poharak elcsereplését elkerülendő, a sör csak számosított poharakban mérhető. A rendelet szerint 1912 év január 1-ig minden kocsmát és vendéglőt szigorú büntetés terhe alatt — ily számosított poharakkal kell felszerelni.

Játék.

Írta: Lantos Mihály.

A férj (épen most jött haza. — Kissé izgatott, bár est láthatólag palástolni igyekszik.) Jóesét!

As asszony (lesegíti uráról a felöltőt.) Meg sem csókolasz? (Eszevevessi ura igazatosságát.) Valami bajod van?

A férj (leül. — Lassanként teljesen visszanyeri nyugodtságát. — Hídegen, szinte úrlatazerül beszél.) Nem semmi. A kassinóban egy történetet halottam, és zavart meg kisse.

(Pillanatnyi szünet.)

A férj (hoszasan, firkésve néz neje szemébe, mintha onnan akarna kiolvasni legrejtettebb gondolatait. — Hangja mely szinte rekedt.) Arról volt szó, hogy egy asszony megcaalja az urát. (Hirtelen elhallgat, mint egy a hatást várva.) Hátam mögött beszéltek az esetről, csak véletlenül hallottam meg egyes részleteket és midőn a beszélgetők közé léptem, azok egy-egyemre elhallgattak.

As asszony (azzal a csodálatos ösztönnel, a mely leginkább a női nem sajátása, egyszerre érzézi a fenyegető veszélyt.) Talán csak képzelődöttél?

pár szó, de minden megértett, ezinte terakán akadt a hang. — Tudod mit jelent ez a benszorult szó? Tudod, miért hallgattak el? Mert rólam beszéltek, az én gyalázatomat szelöltették.

As asszony (felelni akar, de nem tud. — Csak nés a levegőbe, mintha onnan várna gondolatokt.)

A férj. Hallgatásodat beismerésem vessem. As asszony (magához tér. — Hirtelen fölkiált!) Nem! Nem! Rágalom, alávaló, gyalázarágalom! Soha! soha, nem vétettem ellened. (Az irgalom megtöri, lerogy egy székre.)

A férj (szekélyhez megy, viset üt, a vízbe barnásszínű golyót dob.)

As asszony (elfogadja a poharat és mohón isszik.) Furcsa ize van ennek a visnek. Közönm már jobban érzem magamat (Mosolyogva.) Ugye tréfálta! Csak próbára akartal tenni?

A férj (leül szembe az asszonnyal.) Nem! — Forduló ponthoz jutottunk. — Ebben az órában eldől minden.

As asszony (sír) Tehát kételkedés bennem egy évi házasságom után. Ez a jutalma hűségemnek. — Kegyetlen vagy.

A férj. Igen. Kegyetlen vagyok. Annyira, hogy meg foglak ölni.

As asszony. Ember megötrültél! (Hirtelen felugrik az ajtóhoz rohan, de azt zárva találja.)

A férj (végtelen nyugalommal mosolyog.) Mikor bejöttem, gondoskodtam arról, hogy ki ne

mehesse! Meg. Fogsz hátra itt előttem. (Hirtelen, minden átmenet nélkül.) Nemetsorsági utazásom alatt igen érdekes felolvasáson vettem részt.

Az asszony. Engedj kimenni! Hová tetted a kulcsot?

A férj. A mérgek gyilkoló hatásáról volt szó. — A felolvasó megemlitette többek közt azt is, hogy vannak olyan mérgek, a melyeknél a legponyosabban megállapítható, mikor és mennyi idő alatt végzik be romboló munkájukat.

As asszony (felugrik, férjéhez rohan viaskodik vele.) Ne kínos! Add ide a kulcsot!

A férj (emberfölötti erővel kényyszeríti nejét, hogy helyére üljön.) Utánna jártam a dolgoknak és sikerült bebeszeresnem ilyen mérgekapszulákat. Kipróbáltam állatokon és az eredmény fényesen sikerült. A meghatározott időre az állat felfordult.

As asszony (az ablaktáblákat akarja kinyitani.) Ha ki nem bocsátasz, segítségért kiállok.

A férj (durván elfoaltolja az ablakot és mialatt beszél, merőn nejére néz, mintha hipnotizálni akarná.) Ez azonban nem elégtett ki. Az állat szervezete más összetételű, ellenálló ereje esetleg csekélyebb, mint az emberé.

As asszony (szabadulni akar a tekintetétől, föl akar juttatni.)

A férj (ráteszi kezét neje vállára és omia a székbe.) Az ember élve!

As asszony (fölsikolt.) Bocsás! A férj. De most mégis alkalman nyílt a

nyomva.) Képzeltedtem? Nem! Az egyik ur késon vette össze, hogy ott vagyok és még beszélt

Tornyosulnak a vihar felhők a politikai égbolton. A törvényhozás hónapok óta elvonva feladatától senki nem tudja, mit hoz a jövő, mint lesz, hogy lesz! Hónapok óta nem csinálunk semmit. Ebben az irodásos semmittevésben pang minden.

Erezzük mindnyájan a veszedelmet, de senki sem sínylódik annak nyomasztó hatására alatt keservesebben, mint a kisiparos.

Nem is ettől a pangástól keletkezik a baja, régebbi keletű a már.

A magyar kisiparos tönkretételén munkál Ausztria, mikor azt a kívánságát akarja érvényre juttatni, hogy Magyarország az osztrák iparos és ipari termék a magyar iparosokkal és ipari termékekkel egyenlő jogot élvezzen. Kifelé tehát elég rosszul áll a dolog.

Idebenn a hazánkban? Csak itt állunk igazán caehül. A tőke uralma ugyiszóvaln állami fenn hatósággal és pártfogással teszi tönkre a kisiparost.

Ugyan ki hallotta hogy valaha kisiparos hozzájutott volna egyetlen állami munka, egyetlen katonai nadrág előállításához? Ki állana szóba Magyarországon érdes tenyere, egyszerű ruházatu iparossal? Meg pályázza ő is az állami szállítást, de ki veszi számba? Azt mondják, hogy anyagi helyzete nem nyújt biztosítékot. Jönnek a simára borotvált kifogástalan öltözötű pénzes vállalkozók, a kiknek nyomukban nem terjed bagaria-illat, az enyv szaga sem érzik rajtuk, a tenyereik sem érdes, csak úgy diszlik rajta a bankó. Ezekben van a garancia.

Nagy furfanggal írják ki nálunk a szállítási feltételeket. Oda teszik, hogy az olcsó ajánlattevő feltételeit nem kötelese elfogadni a hivatal s a beérkezett feltételek között tetszés szerint választhat s elfogadhatja a drágábbat is. Szemérmellen szemfényvesztés, a bolond is megérti, miért van ez így. Ezek az állandó szállító alakok százszereket nyerne vállalkozásaikon. S vajjon hullatnak-e legalább morrákat a százszerekből a kisiparosnak, annak, a kinek a kéréses tenyere nem elég sikos, hogy garancia lehessen a személye?

Ódadják-e legalább a felvállalt szá-

llítást kidolgozás végett a kisiparosnak? Dehogy adták! Az ő kegyes patrónosuk az állam goodoskodik arról is, hogy jóvédelmetkét, s nehegy elfecséreljék holmi kisiparosnál. Mire valóik a rabok, hanem arra, hogy a vállalkozó urak felvállalt munkáját elvégezzék.

Vácon, Sopronban, Szegeden, Lipótváron, Szamosújváron s a többi börtönben egyenkint van 5—600 rab. Az igazságügyi kormány minden évben nyilvános árverésen bérbe adja a rabok munkaerjét vállalkozóknak, 40, 60, 80 és 1.60 fillérért. A ki többet iger annak adja, listálnak, mint az ócska vasra. Aztán létrejön a vállalkozóval, a ki szintén pénzes ur — a szerződés, mely szerint az állam bérbe ad X. polgártársnak mondjuk, 100 darabot egyenkint 40, 60, 80 és 1.60 fillérért szabómunkára. Az állam saját területén állami pénzen épített és a modern technika minden kívánalmának megfelelő villannyal világított és jól fűtött műhelyt is ad a vállalkozónak, arról is gondoskodik, hogy a rab reggel 6—12-ig, délután 1 órától este 8-ig dolgozzék s a vállalkozó óraszámra fizet. — Már most, hogy volna képes versenyezni a kisiparos ezzel a vállalkozóval! Hol kap iparosságát 1 K. 60 fillérért, pedig a vállalkozó csak azért a rabért fizet ennyit, a ki szabadsága alatt is kész iparos volt.

Hol az ingyen helyiség, hol a fűtés, világítás de mi a legfőbb, hol a munka? Olcsóbb munka erővel előállított ipari terméket olcsóbban is lehet eladni. Sajnos, nemcsak szállításra szánt munkák készülnek így, hanem nagy raktárak innen szerzik be szükségleteiket.

Ime így teszi tönkre az ország fenntartó elemét a kisiparost. Aztán csodálkozunk a socialista mozgalmakon, csodálkozunk ha forrong a nép s öklét szorogatja a pénz királyokra, nincs bizalma a kormányzó hatalomban! Itt a fészke a socializmusnak. Évek óta kérnek, könyörögnek a kisiparosok, sohasem hallgatta meg őket senki.

Aztán, ha legalább a rabnak, illetve az igazságszolgáltatásnak volna valami haszna ebből a vállalkozó rendszerből. A modern kriminálisztika kétféle szempontból vezette a börtönökbe a munkát. Először, hogy az állandó foglalkozás a sza-

kadatlan munka által elvonva a rabot beteg lelkét a bűnös gondolatoktól megjavítsa.

Másodszor, hogy az ily módon megjavított rabnak egy-áparágban való teljes kiképzése arra az időre ha kiszabadul kenyeret is adjon a kezébe.

Csak hogy a börtönpénzügy vállalkozó ur nem igen bír érzéssel a börtönügy irodalom iránt. Mi köze neki a modern kriminalitáshoz. Ő a szerződő fél. Még a szentnek is maga felé hajlik a keze, hát annak, aki nem szent. Bevezeti a munka megosztás elvét, 10 rab állandóan szab, 25 fécél, 25 gépe, 5 gomblyukat köt és úgy tovább. Ezt a rendszert nem változtatja a vállalkozó, mert neki ez jobb.

Letelik a büntetési idő, kimegy az életbe a rab, elég szerencsétlenül még igazolványt nyomnak a kezébe. Azután kezdene dolgozni, de mikor ő csak gépelni, vagy gomblyukat kötni tud. És mit tesz az ilyen? Ismét lop, mert hát élni kell. És uram Isten, ráfogják, hogy ez modern büntető törvénykönyv.

Vajjon jön-e már miniszter, a ki véget vet, ennek a szégyenletes rendszernek s a kisiparost megmenti ennek az elárvult országnak.

UJDONSAGOK

Szombathely új püspöke. Mint jó forrásból értesülünk, István Vimos dr. szombathelyi püspök helyére a király Miksa János gróf székesyudvarhelyi plébánost fogja kinevezni.

Polgári iskolánk ügye. A mult hétfőn Orffy Lajos dr. országgyűlési képviselőnk és Halász Ferenc kir. tanfelügyelő volt városunkban és a tanácsteremben a polgári iskola ügyében tanácskoztak. Ugy látszik, a megvalósulás felé halad az iskola-ügy, mert már helyet is nétek hol volna jobb helye az iskolának. Csak most a visszavonás — régi átkunk — fel ne üsse fejét.

Tűzoltószövetség nagygyűlése. Az országos tűzoltószövetség ezideli kongresszusát Veszprémben tartja pünkösdi napján. Júnus 2-án este lesz az ismerkedés estélye, 3-án délelőtt 8 órakor a régi elnökség tartja a legutolsó ülést, 9 órakor választmányi ülés a vármegyeházban. Délután lesznek a szakosztályülések. Este 6 órakor Adám J. István táltosüzeti felolvasása vetített képekkel a mosiban, 8 órakor díszelőadás a színházban. Júnus 4-én reggel 8 órakor szerházavatas, 9 órakor intenzívélet, 10 óratól versenygyakorlatok, délután 3 órakor a vespériműveltség gyakorlata, 4 órakor nagygyűlés, 5 órakor néptűnnap. Júnus 5-én kirándulás a Balatonra.

a mérlegnek ezt a csodás hatását kipróbálni. Te leszel az eszköz. (Fölvezi a poharat.) As alján barnaszínű üledék. — A mérleg. Mielőtt ittál volna, akkor tettem bele. Az óra üt. — Fél hét. Mire hét óra halott leszel.

As asszony (rémülten, megillegesedő szemekkel néz urára. Ajkai mozognak, de hang nem jön ki száján.)

A férj. Ret a félórát a megbánásra szentelheted. Künyvis a keldek és valj be mindent. As asszonyt (még mindig fogva tartja egy magyar-aráhatatlan ígéret.)

A férj (írószereket vesz elő.) A tudomány szempontjából végtelenül fontosak lesznek azok a följegyzések, a melyek ezen mérleg hatását percről percre kimutatják. (Ir.) Kezdő stádium: A médium elveszt bizonyos időre beszédképességét az arc eltorzul. (Mégfogja neje kezét) Az érverés kissé rendetlen, láz nincs.

As asszony (az élnivágyas hatalmas ösztöne fölsszabadítja dermetségeiből. — Oda rokad férje lábai elé, és gyorsan szinte hadarva beszél, mintha egész lényét, a hátralevő félórába akarván önteni.) Kés jó emberem, én uram nem engedj így elpusztulni! Te orvos vagy, a szenvedőket ápolod — ments meg! A Mutató ker

kol tüze egy. Rettenetesen szenvedek. — Nem akarok meg meghalni! Fiatal vagyok és még oly keveset éltem. — Ne nézz rám ily hidegen! Gondolj azokra az órákra, a melyeket mámor-

ban, boldogságban töltöttél karjam közt. Hát nem könyörülök, nincs benned irgalom?

A férj (ir) Hat óra negyven perc: a lás fokozódik az érverés percenként kilenvennyolc, a médium zavarosan beszél, emlékező tehetése, energiája, a mely főleg a vehemens kitérésben és pathetikus erőadathatn nyilvánul meg, csodálatosan erős.

As asszony. Nem csaltalak meg! Esküszöm, hogy ártatlan vagyok. — Segits! Csak téged szerettelek, soha félre nem léptem. — Azt hiszed, hogy nem vallanám be, ha megtettem volna? Most ebben a rettenetes órában, a midőn csak percek választanak el a másik világtól, most higyi nekem. — Félrevezettek. Feültél egy ostoba mende mondanak. — Érzem a mérleg hatását. — Testemet átjárja a tűz! Ugy eget! Ártatlan vagyok!

A férj (Hat óra negyvenöt perc: A képzelhető tehetésé bámulatos, a beteg csökönnyösen ragaszkodik egy rögeszméhez, nagy belső fájdalomról ipanaszkodik, a szemek könnyekkel vannak tele, az arc színe visszataszító.)

As asszony (már nem is tudja, mit beszél.) Fázom és belül éget. — Érzem, mint megy at véremben a mérleg. — En uram, én szentem, csak te voltál minden gondolatom. — Soha...

A férj. Meg van menekülés, kezembem az ellenszer. Ha mindent bevallasz, ha megmondod annak a nevének a harmadiknak meg mentelek

As asszony (felnyrik vadul férjére rohan.) Gyilkos, átváló gyilkos!

A férj (visszaveti a nőt és tovább ir.) Hat óra ötvenperc. A veriték kiült a médium homlokán, a lás tetőpontjára hágot, a maács ragaszkodás a rögeszméhez tovább tart, a testi fájdalom igen erős.

As asszony (lerogy a diványra, hangja megtört, susugó.) Még három perc. . . Bűnhődni fogsz. . . Bezárnak. . . Megöltél ártatlanul. . . és megölted a gyermekedet. (Méggyermege fölgyrik, mintegy utolsó erőfeszítéssel ferjéhez akar rohanni, de már nem bír, a divány előtt térdre esik.) Ártatlanul! Segits! Még egy perc! Vadállat! Nyomorult! Belám! Ugy szenvedek, minden tagom fáj. . . Az utolsó pillanatban is téged szeretlek! Könyörölj! (lassan elhal a hangja.) Nem vagyok bűnös! Megbocsátok! (As utolsó szót a legnagyobb erőfeszítéssel mint egy kilóki magából.) Megbocsátok!

A férj (lassan nyugodtan felkel, odamegy a mozdulatlanul fekvő nőhöz. Elájult. Most már nyugodt vagyok, halálisan nyugodt, nem csalt meg. (Mégfogja a nő kezét.) Szegény kis feleségem nagyon meg gyötörtetek. Kelj föl drágám. Hiszen csak próbát volt, a pohárba nem mérget, közönleges övszert tettem. (Főlemeli az asszonyt, de rögtön visszaejt.) Meghalt! Megöltém! En

As asszony (Végig csak a mutató kezével)

As óra hetet ütött.

— **Ügytelenség a Gayer-üzletben.** Vásár napján e hó 16-án délután 6 óra tájban egy vidéki fiatalember állított be Kék Pál Hollósy téri üzletébe és egy revolvert vásárolt. Alig, hogy a vétel megtörtént az ifjú önmaga ellen fordította a fegyvert és a szíve körül egy golyót bocsátott önmagába. A durranás után rögtön intézkedtek, hogy a sebesültet ápolás végett kórházba szállították és a rendőrség ezt is végzte. A kórházban Géfn Lajos dr. főorvos vette ápolás alá a beteget, kinél megállapította, hogy a golyó oly jelentéktelen szerveket érintett, hogy a legnagyobb valószínűség szerint — ha csak komplikáció nem áll be — életben marad a beteg. Neve *Kovács József* tényői (Győm.) cipész. Tettéknek okát ez ideig tagadja.

— **Internátus engedélyezése.** A vasvármegyei tisztviselői, és községi és köljegyzők Szombathelyen középiskolába járó gyermekei részére a vármegye internátust szándékoztattak létesíteni, a tárgyat felirat bülgyminiszterhez. Mint értesülünk e tárgyat a miniszter a kérelmet teljesítven, az intézetet már a folyó év szeptemberében szándékoznak megnyitni.

— **Halálhír.** Sulyos csapás érte *Szabó Péter* nyug. tb. főszolgabíró és nejét, Ilona leányuk 18 éves korában hosszúságú szenvedés után a múlt szombaton elhunyt. A korán elhunyt temetése hétfőn délután ment végbe a közönség élénk részvétele mellett. Legyen álma csendes! Nyugodjék békeivel!

A ki sokat ül, rosszul emészt. A nápolyi királyi orvosi-klinika tudományos jelentései felemlítik, hogy egy kis adag természetes **Ferenc József**-keserűviznek naponkénti éhgyomorral való használatát nemcsak megjavítja a gyomorműködést, hanem a belek renyheségét is sok esetben aunyira mérsékli; hogy más orvosszerek használata feleslegessé válik. — A gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben határozottan valódi „**Ferenc József**“-keserűvizet kell kérni. A Széki-küldési Igazgatóság Budapesten.

— **Örömszórás vasárnap** e hó 16-án oly nagy volt, hogy különösen az állatvásár domináns nagyságával. Meglátszott rajta az egész környék 3/4 éves zarlata.

— **A vasvilla a széknek avomlókot** Nagysimoniban e hó 11-én *Szabolcs Sándor* ottani lakos vasvillával fenyegette szomszédját *Szabó József*-nével. Kajtár Katalin 32 éves nőt azért, mert neki a saját telken levő kútból a vízhozamát tiltotta. Kihallgatásakor tagadta a veszelést fenyegetést, de azért a feljelentést megtették ellene.

— **Hírszerzés: Aláért az ügyesség megkeresésére letartóztatott.** Folyton önmagát akarta tisztára mosni *Mersch Jenő* járási személynél szemben, de annyira igaz volt *Bizsircsényi* né, hogy *Mersch Jenő* feljelentést folytat a szombathelyi ügyesség megkeresésére a celldömölki kir. járásbírószá vizsgálatára e hó 15-én Celldömölkön letartóztatva. Elvette tehát büntetésnek egyik, enyhébb részét, majd következik a másik is rövidesen.

— **Ha megkérdezik Ől:** „Akar-e inkább tödő- és gégebeteg, vagy pedig egészséges lenni?“ természetesen azt fogja felelni: „Az utóbbit akarom!“ De akkor joggal kérdezzük tovább: „Mért nem használja a Strohn „Roche“-t?“

— **Pénztárszeli tisztviselők köréből.** A Nógrádi. Honi és Gömörmegyei Pénztárszeli Tisztviselők Egyesülete Gömörmegyében. Rozsnyófürdő július hó 23-án kezdődő háromhetes továbbképző pénztárszeli szaktanfolyamot létesít. E pénztárszeli szaktanfolyamon vidéki pénztárszeli igazgatók, fővárosi banktisztviselők, pénzügyi szakírók s bankjogászok fognak aktíván szakkérdésekről előadást tartani. A tanfolyam megtartására Rozsnyófürdő, mely klimatikus gyógyhely, üdülő és nyaralótelep, jó vasuti összeköttetése van, nem drága, nem zajos — hiválón alkalmas. A tanfolyamon résztvevő pénztárszeli tisztviselők a lakás, étkezés és a fürdőárak tekintetében nagy kedvezményeket kapnak. Nagyon kívánatos lenne, ha a pénztárszeli tisztviselők minél számosabb

— **A sághelyi vasút építése.** Mittelmann és társai cég által épített sághelyi vasút építkezése már szépen halad. Nem tudjuk, hogy az épített vasút egy vagy kettős vágányú lesz-e, mi leg-

alább s legutóbbi héten annak néstük az épített töltést, ha csak nem egy mellékvágányt készítenek. Rengeteg mennyiségű alipper és más anyagot várja feldolgozását a vasútba, hát még sági kő mennyi!

— **Cserebogárról.** Gyömölcszeink réme a cserebogár már megjelent a természetudósok jóslása szerint az ideá tömeges fellépésük várható. Kötelező irtásokra néve a következő utasítás szolgál: A cserebogár azedését este megjelenése után azonnal meg kell kezdeni és folytatni kell, míg rajzása tart. A szedésre csak hajnali órák alkalmasak, a mikor a lerázott bogár dermedt s el nem repülhet. A cserebogarat minden, akár magányosan, akár többedmagával álló fáról le kell szedni. Alacsonyabb fáról egyszerűen lerásható, magasabbról pedig akként szedhető le a cserebogár, hogy a munkás hosszú nyellű horoggal a fa ágait egyenként megráogatja, vagy a fiatalabb munkás a fára mászva ráragasztja meg az egyes galyakat. A lerázott cserebogarat a munkás szélre szítja, vízzel félíg felt edénybe szedi s onnan megfelelő nagyobb kádba, hordóba vagy zsákba tölti. Az így összeszedett cserebogár leforrázandó, illetőleg a zsákban levő ökszuzandó. Az elpusztított cserebogár trágyának, vagy baromfi eleségnek használható el. Az előbbi esetben a cserebogarat sok földdel kell úgy letakarni, hogy ez által a rohadó cserebogár büze elfojtassék. A baromfielésnek használhat cserebogár, napon vagy kemeccében megszarítva, száras és azellős helyen tartva, őszel és télen baromfieléshez hozzákervehető. Élő cserebogarat, valamint pajorjait (cserebogár lárvá, pete, szántáskac) sertással feletetni nem tanácsos, mert az ezekben élő bélpapiró fereg a sertésre néve veszedelmes és elhullást okozhatja.

— **A vasút kötelei a sorléteket megítél.** A Kurió 516—1910. sz. alatt kelt döntvénye tel-

jes kárterítésre kötelezte az alperes vasutat azon okból, mert a szállításra felvett sertéseket a vasuti közeg szállítás közben nem itatták meg, s emiatt több sertés az uton elhullott. A marasztaló ítélet indoka a következő: Az 1888. VII. t. c. végrehajtására vonatkozó 40 000—89 sz. földmívelési min. rend. 85 §-a szerint a vasut a szállításra átvett sertéseket minden 24 órában megítálni tartozik: ennek elmulasztása tehát vétkes gondatlanságot megállapítja, mely alól a forgalom nagysága, gyorsasága, vagy tévedés nem mentesítheti. Ennek következményeire a vasut teljes kárterítéssel tartozik, noha az áru átvételét.

— **A magyar Káth. tanács halálra ítéltétől.** A Káth. Tanács szociális szakszervezetének vezető férfiai a Balaton partján egy üdülőhely létesítésének eszméjét a megvalósítás felé juttatták. A telep már megvan a szent Benedekrend Zamárdi birtokán, a melyből a panonhalmi főpát a szükséges területet nagyon csekély vételár fejében bocsátott rendelkezésre. Kézel egy régi eszme valóstul meg s bizonyára nem kevés azok tanítók száma, kiknek hó vágya a Balaton partján üdülő fásadalmait kipihenni.

BORSZÉK

GYÓGY- és ÜDÍTŐ VIZ. A SZÉNNAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Angolok és természetrajz ellen paratlan gyógy- szer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső víz- kútunk.

Főraktár:

Celldömölki: Gayer, ságy utca Kék Pálnál.

A celldömölki „Titánia“ gőzmosó, vegytisztító és kelmefestő vállalat.

Megbíztóm kényelmét szemelött tartva a mai naptól fogva, a vidékre e célra alkalmazott, a tisztítandó ruhát — tekintet nélkül annak mennyiségére — a háztól elvittem és visszahoztam. Ha Ebbeli kivánást alant jegyzetével szóval v. aláírásával köli. **Tisztításra elfogadjuk:** az egyszerű gőzmosástól a legkomplicáltabb guovrúzásig, jelesen: alsó fehérneműket, ingeket, gallérokat, kizsálót, női kelengyét stb. Uri és női felső ruhákat, mellényt, blouze és aljakat, egyszerű és díszes szlyem ruhákat, női felöltőt, (jacket) bélépét, (entret) nyakkendőt, selyem, crepolt és bealini kendőket, bőr kabát és nadrágokat, szövet és csipke függönyöket, butor szövetet, szőrme galléri és karmatyut, így és asztal takarókat stb. **Vegyi tisztításra és festésre** egész v. fejtett állapotban „minde után“ színe is.

Midőn a p. t. köszönet az. pártfogásukat kérem biztosított, hogy főtörök vésem az lesz, hogy előrendű munka, gyors és pontos kiszolgálás által a belém helyzet bizalmat és jó indulatot megis érdemeljem.

Vidéki megbízást gyorsan és pontosan sátesem el.

Ugyan nálam kaphatók illetve megrendelhetőek: mosó, mángorló, háztartási, mosógárdasági és varró gépek, kerékpárok, alkatrészek stb. A legkedvezőbb túrlóztári feltételek mellett k. tisztelettel

Grünfeld Fülöp.

Elegendő posta cím „Titánia“ Celldömölki.

— KOVALD PÉTER ÉS FIA — OL. és kir. szab. kelmé- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VIII., Szövetség-utca 20 szám.

Megbíztóm kényelmét szem előtt tartva elhatárosta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a n. é. Közönségnek arra, hogy céget — a csomagolás és postaköltség mellőzésével — közvetlenül felkeresse

NÉMET M Á R K U S Celldömölkön

vette át a képviselőt és gyár rendez áráiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végáruk, szőrme stb.iek vegytisztítást és festést.

Ügyintéző ügyilokk tisztítás és fehérneműk mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor gyors áruhárról és jó minőségű munkájáról és ügyintézéséről és szíves megbeszéléséről

Kovald Péter és fia cég.

JÓL JAR,
ki velem kezd!

Finom, fess, elegáns
és olcsó cipot kap

GOTTLIEB IZIDOR
"Turul" cipóraktárában

CZELLDÖMÖLK
Sági-utca

A jelenkor legjobb talpfedő anyaga az **ASBEST-PALA.**

Elpnsztíthatatlan, soha javítást nem igényel. Tűzmentes, fagymentes, vízhatlan és viharálló.

Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg

KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kg., holott a holott a hornyolt cserépből négyzetmétere 40 kg., közönséges cserépből 65 kg., így palafedésre a legkönnyebb tető és a leggyöngébb fal is alkalmas.

Legmesszebbmenő jótállás!

Felvilágosítást, árjegyzéket és mintát kívánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár R.-T. :: Jánosháza.

Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza

Szalóky Zsigmond

szobrász és kőfaragó

Celldömölkön, Sz. Háromság-tér.

Sírkórártómban a legkényesebb igényeket is kielégítő sírköveket, kereszteteket, lépcsőket és a kataszteri felméréshez szükséges előírás szerinti határjelző köveket raktáron tartok. Szobrász ipari képzettségem folytán abban a helyzetben vagyok, hogy a szakmába vágó munkákat is jutányosan végezhetek.

Szíves pártfogását és raktára megtekintését kéri

Szalóky Zsigmond
szobrász és kőfaragó.

Kemenesaljai közgazdasági Hitelbank r. t.
áruosztálya Celldömölk

**Fióktelepek: Muraszombaton,
Csornán és Alsólendván.**

Mindennemű gazdasági gépek és szükségleti cikkek raktára.

Ajánlja a legjobb és legújabb szerkezetű vetőgépeket, talajmivelő eszközöket, cséplő szerelményeket úgy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár műtrágya, műtakarmány, zsák, ponyva, olaj, kenőes, kötélneműek és mindenféle gazdasági cikkekől.

Iroda a Hitelbank helyiségében

PALMA

AVALODI KAUCSUKSAKOK

„A kostudatba ment át”, hogy csakis

Kállai Lajos
motor-gyára

Budapest, VI. Gyár-u 28 szállítja teljes jótállás mellett
- a leghírevesebb motorcséplőkészleteket. -
saját érdekében kérjen minden gazdasági-üzleti, masvot igény, bármennyire is kéri a gyárt!

Fontos ügyemertetés! Kállai Lajos hírneves nem tévesztendő össze más Kállai nevű céggel!

Az orvosai kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarkőhögés, influenzánál.

Sirolin
„Roche”

1. A lélegező úton keresztüli köhögés

2. Hirtelen, kik pörögésben szenvednek, Sirolin „Roche” által rövid időn belül meggyógyulnak.

3. Azonban szenvedők már rövid időn belül meggyógyulnak.

4. Székely, migyidomádás, szom- és erebűnös gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.

5. A táplálékot nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolásban SIROLIN „Roche”-t kériünk és csak azonosítást követően.

Sirolin iródatlalt D kívánatra ingyen és barmatra küld

F. Hoffman-La Roche & Co. Basel (Schweiz) Grenzach Baden.